

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/78/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212205385
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3212205385.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudkýň JUDr. Emílie Zimovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s. r. o., IČO: 45 535 108, Šoltésovej 14, Bratislava, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, proti odporkyni: U. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom E. Peselom, synom odporkyne, o zaplatenie 248,95 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 28. mája 2013, č.k. 5C/9/2013-58, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 248,95 eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 248,95 eur od 28.04.2010 do zaplatenia. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že právny predchodca navrhovateľa spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 35 705 019 (ďalej aj len poskytovateľ) uzatvorila dňa 26.03.2009 s odporkyňou zmluvu o pripojení a dodatok k zmluve. Na základe uvedenej zmluvy a dodatku predal poskytovateľ odporkyni mobilný telefón X. XXXX black za zľavnenú kúpnu cenu 1,- eur. Súčasne s uzatvorením zmluvy bol odporkyni aktivovaný program Fix 9. Odporkyňa sa zaviazala na minimálne mesačné zmluvné dobitie kreditu v sume 9,- eur. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pripojení sú aj všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. V dodatku k zmluve sa odporkyňa zaviazala zaplatiť poskytovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur v prípade porušenia zmluvných povinností z jej strany (najmä akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c) alebo v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok a následného vypožičania SIM karty zo strany poskytovateľa. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.04.2010, splatnou dňa 27.04.2010, vyúčtoval poskytovateľ odporkyni zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur. Na základe zmluvy o zlúčení vo forme notárskej zápisnice N 187/2010, Nz 21818/2010 zo dňa 17.06.2010 sa spoločnosť Slovak Telekom, a.s. Karadžičova 10, Bratislava, IČO 35 763 469 stala dňom 01.07.2010 univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 35 705 019, ktorá v dôsledku zlúčenia spoločností ku dňu 30.06.2010 zanikla. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469 postúpila zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 07.12.2011 pohľadávku voči odporkyni navrhovateľovi. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že návrh je nedôvodný. Je nepochybné, že právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa uzatvorili zmluvu o pripojení. Právny predchodca navrhovateľa

sa zaviazal zriadiť odporkyni potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti a sprístupniť jej s tým súvisiace služby a odporkyňa bola povinná platiť cenu za poskytnuté služby podľa platného cenníka. Navrhovateľ si v tomto konaní uplatňoval nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorý mal vzniknúť jeho právnomu predchodcovi z porušenia zmluvy o pripojení odporkyňou. Navrhovateľ pritom uviedol, že v danom prípade je odporkyňa sankcionovaná za to, že nedodrжала konkrétne určené povinnosti, ktoré jej vyplývali zo zmluvy o pripojení, resp. dodatku k zmluve a všeobecných podmienok, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta vypojená. Z ďalšieho textu je zrejmé, že navrhovateľ požadoval zmluvnú pokutu z dôvodu, že odporkyňa nespĺnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby. V danej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu a súd má povinnosť skúmať, či navrhovateľ nepožaduje od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku. V danom prípade mala odporkyňa aktivovaný program Fix 9 s minimálnym mesačným dobíjaním 9,- eur a bola viazaná dodatkom po dobu 24 mesiacov. V prípade splnenia záväzku odporkyňou v minimálnom rozsahu po dobu viazanosti by tak celkové dobíjanie predstavovalo sumu 216,- eur (24 mesiacov x 9,- eur). Zmluvná pokuta bola dohodnutá vo výške 248,95 eur, teda vo výške, ktorá by prevyšovala základný záväzok odporkyne o viac ako 30,- eur. Keďže výška dohodnutej zmluvnej pokuty presahovala minimálny dvojročný základný záväzok odporkyne, považoval súd takto dohodnutú zmluvnú pokutu za neprimeranú sankciu spojenú s nespĺnením jej záväzku a tým za neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku. Okrem toho dohoda o zmluvnej pokute musí spĺňať náležitosti vyžadované u každého právneho úkonu a musí byť určitá a zrozumiteľná, inak je neplatná. Okrem neprimeranosti dojednanej zmluvnej pokuty je jej ďalším nedostatkom spôsobujúcim neurčitosť ustanovenia o zmluvnej pokute a tým neplatnosť aj to, že pre uplatnenie práva na jej zaplatenie bolo potrebné súčasné splnenie dvoch podmienok, a to okrem porušenia zmluvnej povinnosti aj aktívne konanie zo strany poskytovateľa služieb vo forme vypojenia SIM karty. Podľa názoru súdu by zmluvná pokuta mala byť viazaná iba na porušenie konkrétnej povinnosti bez ďalšieho jej podmieňovania. Keďže súd považoval zmluvnú pokutu za dojednanú neplatne, nebolo možné priznať navrhovateľovi ani jej časť pri súčasnom využití moderačného práva súdu, pokiaľ by vôbec prichádzalo do úvahy. Právny úkon urobený v písomnej forme možno vykladať iba na základe toho, čo obsahuje a výkladom právny úkon nemožno dopĺňať o to, čo síce mohlo byť motívom, pohnútkou, prípadne aj vôľou právneho predchodcu navrhovateľa, ale v právnom úkone to vyjadrené nebolo. Pokiaľ motívom dojednanej výšky zmluvnej pokuty mala byť cena telefónu, za ktorú poskytovateľ odporkyni tento predal, tak táto bola určená dohodou účastníkov, t. j. aj na základe konania a ponuky poskytovateľa, pričom v tejto súvislosti si ako podnikateľský subjekt mal byť vedomý podnikateľských rizík a postupovať tak, aby škodám predchádzal. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že úspešnej odporkyni náhradu trov nepriznal, keďže si ju neuplatnila.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutia a vyhovel návrhu navrhovateľa v celom rozsahu a zaviazala odporkyňu nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania. V odvolaní vyčítal súdu prvého stupňa: nepreskúmateľnosť rozsudku, nesprávne závery vedúce k posúdeniu zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a napokon nesprávne posúdenie otázky dôkazného bremena. Svoje argumenty podporil poukazmi na rozhodnutia iných súdov znejúce v prospech stanovísk navrhovateľa. Nepreskúmateľnosť rozsudku mala podľa navrhovateľa spočívať v tom, že rozsudok bol nedostatočne odôvodnený, keď k otázke posudzovaných zmluvných podmienok prvostupňový súd konštatoval, že tieto boli iným súdom právoplatne vyhlásené za neplatné, a to bez toho, že by závery iného súdu k posudzovanej zmluvnej podmienke uviedol vo svojom odôvodnení a zároveň tiež uviedol, z čoho vyvodil, že sa jedná o identický prípad. Podľa navrhovateľa sa teda prvostupňový súd dostatočne nevyporiadal s otázkami zvýhodnenej kúpnej ceny mobilného telefónu a hodnotou poskytnutého benefitu vo vzťahu k zmluvnej pokute. Opomenul sa tiež akokoľvek zaoberať s tým, že zmluvná pokuta zabezpečovala jednak poskytnutie benefitu v podobe zľavy na platbe za služby, ale aj zvýhodnenú cenu mobilného telefónu. Neprijateľnosť zmluvnej pokuty mal súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotiť preto, že chybné konštatoval nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, chybné konštatoval, že zmluvná pokuta nie je individuálnym dojednaním a chybné posúdil primeranosť výšky zmluvnej pokuty. V otázke dôkazného bremena mal navrhovateľ za to, že prvostupňový súd nesprávne vychádzal z toho, že navrhovateľ riadne netvrdil porušenie zmluvnej povinnosti odporkyňou. Navrhovateľ však pritom jednoznačne tvrdil, že odporkyňa porušila zmluvné povinnosti tým, že nezotrvala v zmluvnom vzťahu počas celej doby viazanosti, a to tak v návrhu, ako aj v neskoršom vyjadrení. Čo sa týka preukázania vzniku tvrdeného nároku na zmluvnú pokutu, tento bol podľa navrhovateľa dostatočne preukázaný

oboznámenou zmluvou o pripojení obsahujúcou dojednanie o zmluvnej pokute, oboznámenou faktúrou na zmluvnú pokutu a tvrdením navrhovateľa, že odporkyňa nezotrvala počas dohodnutej doby v zmluvnom vzťahu, resp. tvrdením, že odporkyňa riadne a včas neuhradza cenu za poskytnuté služby. Nie je totiž možné spravodlivo od navrhovateľa žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti, teda napríklad, že odporkyňa riadne a včas neplatila, alebo že porušila dobu viazanosti. Pokiaľ navrhovateľ preukázal existenciu zmluvnej povinnosti platiť za poskytnuté služby, existenciu dohody o pokute pre prípad neplatenia, pokiaľ tvrdil, že k porušeniu zmluvnej povinnosti došlo a faktúrou preukázal vyúčtovanie zmluvnej pokuty, je podľa neho vecou obrany odporkyne, aby preukázala, že za poskytnuté služby platila. Navrhovateľ totiž nie je schopný objektívne preukázať neplatenie zo strany odporcu. Taktiež súd prvého stupňa argumentuje zamietnutie predmetnej žaloby najmä tvrdeniami, že na uplatnenie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty bolo potrebné súčasné splnenie dvoch podmienok a to okrem porušenia zmluvnej povinnosti aj aktívne konanie zo strany poskytovateľa služieb vo forme vypojenia SIM karty, pričom podľa názoru súdu by zmluvná pokuta mala byť viazaná iba na porušenie konkrétnej povinnosti bez ďalšieho jej podmieňovania. K tomuto tvrdeniu uviedol, že toto stanovisko súdu je minimálne neštandardné, nakoľko si nedokáže dosť dobre predstaviť, že reakciou na porušenie zmluvných podmienok, by malo byť vystavenie faktúry na zmluvnú pokutu, ale už nie vypojenie SIM karty a z toho vyplývajúca možnosť aj naďalej využívať služby za ktoré účastník neplatí.

Odporkyňa sa k odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v medziach odvolania a zistil, že je potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Navrhovateľ vo svojom odvolaní výslovne uplatňuje dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. b/ (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), c/ (súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností), d/ (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) a f/ (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Z obsahu odvolania je však zrejmé, že súdu prvého stupňa vyčíta, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne posúdil vec v súvislosti s vyhodnotením opodstatnenosti nároku navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty. Inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, navrhovateľ nijako nešpecifikuje, a pokiaľ mal na mysli ním uvádzanú nepreskúmateľnosť rozsudku, táto do uvedenej kategórie nespadá. Navrhovateľ v odvolaní neuvádza, aké navrhované dôkazy nemal prvostupňový súd vykonať. Odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. b/ a písm. c/ tak odvolaním v skutočnosti uplatnené neboli.

Odvolací súd preskúmaním nezistil opodstatnenosť uplatneného dôvodu na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a písm. f/ O.s.p., keď súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a vec tiež správne právne posúdil, keď správne aplikoval na danú vec príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 53 Občianskeho zákonníka), ako aj § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré považuje za správne.

V prejednávanej veci teda súd prvého stupňa zhodne s odvolacím súdom dospel k záveru, že dohodnutá výška zmluvnej pokuty (keďže výška dohodnutej zmluvnej pokuty presahovala minimálny dvojročný základný záväzok odporkyne), predstavuje neprímerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednálo, pričom neprímerane dohodnutá vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka.

K námietke navrhovateľa, že prvostupňový súd sa dostatočne nevyporiadal s otázkami zvýhodnenej kúpnej ceny mobilného telefónu a hodnotou poskytnutého benefitu vo vzťahu k zmluvnej pokute a opomenul sa tiež akokoľvek zaoberať s tým, že zmluvná pokuta zabezpečovala jednak poskytnutie benefitu v podobe zľavy na platbe za služby, ale aj zvýhodnenú cenu mobilného telefónu, odvolací

súd uvádza, že zo žiadneho ustanovenia zmluvy o pripojení, resp. dodatku k zmluve a všeobecných podmienok, nevyplýva, že by zmluvná pokuta mala kompenzovať poskytnutie benefitu v podobe zľavy na platbe za služby, alebo zvýhodnenú cenu mobilného telefónu. Toto je zrejmé aj zo samotného návrhu na začatie konania, kde navrhovateľ sa domáha zaplata zmluvnej pokuty výslovne za porušenie zmluvných povinností, tým že odporkyňa nedodržala konkrétne určené povinnosti, ktoré jej vyplývali zo zmluvy o pripojení, resp. dodatku k zmluve a všeobecných podmienok, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta vypojená a zároveň z ďalšieho textu je zrejmé, že navrhovateľ požadoval zmluvnú pokutu z dôvodu, že odporkyňa nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby.

Z uvedených dôvodov odvolacie námietky navrhovateľa odvolací súd nepovažoval za dôvodné, a preto rozsudok prvostupňového súdu potvrdil.

V odvolacom konaní bol tak úspešná odporkyňa, ktorá by mala v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p., v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, avšak v súvislosti s odvolacím konaním jej trovy nevznikli, a preto jej neboli priznané.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.